

Kommunene på Agder

Saksbehandler, innvalgstelefon

Lasse Svenstrup Andersen, 37 01 75 28

Besøksordningen på sykehjem: tilpasning av ordningen etter vaksinerings av beboere

Statsforvalteren mottar stadig spørsmål vedrørende besøksordninger ved sykehjemmene, og i sær nå som statsråden så tydelig har signalisert at fullvaksinerte kan klemme hverandre, at besteforeldre igjen kan få klem av barnebarn mv. Begrunnelsen for besøksrestriksjonene var risiko for alvorlig sykdom og død blant beboerne. Nå er disse i hovedsak fullvaksinert, og det er da naturlig å ta en ny risikovurdering. Sykehjemsbeboere har rett til besøk etter sykehjemsforskriften.

Endinger fra februar 2021:

Allerede 03.02.2021 uttalte Bent Høie på pressekonferansen:

- *Det blir lov å klemme igjen. Beboere som er vaksinert, trenger ikke holde avstand til besøkende som er vaksinert.*

Blant de [endringene Regjeringen](#) gikk ut med 03.02.2021 var bla. disse lettelsene:

- **Besøk trenger ikke lenger å avklares med sykehjemmet i forkant.** Det bør vurderes å avklare besøk i forkant hvis det er fare for at mange kommer samtidig, slik at det blir vanskelig å overholde råd om avstand.
- **Rådet om at besøkende skal holde minst 1 meters avstand til den de besøker, ansatte og andre beboere opprettholdes.** Det gjøres unntak hvis både den besøkende og beboeren er vaksinert – da **kan de ha fysisk kontakt.** Vaksinerte beboere kan også ha nær kontakt med et begrenset antall uvaksinerte besøkende, og de samme over tid.
- **Besøk på sykehjem kan foregå i fellesarealer.** Hvis det blir vanskelig å overholde anbefalinger om avstand, bør besøk finne sted på beboerens rom.

[Nettavisen](#) kunne 29.04.2021 melde om endringer i besøksordningen i Oslo:

- **Besøkende kan komme uten å varsle sykehjemmet på forhånd**, men skal registrere seg i besøksloggen. De kan komme på besøk på dagtid, kvelder og i helgene og kan gå direkte til den de skal besøke uten å bli fulgt av en besøksvert, sier Helge Jagmann, etatsdirektør i sykehjemsetaten.

Brukermedvirkning på systemnivå:

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-10 at kommunen skal sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utformingen av kommunens helse- og omsorgstjeneste. Bestemmelsen skal sikre brukermedvirkning på systemnivå og samarbeid med frivillige organisasjoner. Kommunen har en plikt til å sørge for at representanter for pasienter og brukere blir hørt ved utforming av det samlede helse- og omsorgstilbudet. Herunder skal virksomhetene som yter helse- og omsorgstjenester etablere systemer for innhenting av pasienter og brukeres erfaringer og synspunkter på tjenestenivå.

På systemnivå kan brukermedvirkning for eksempel sikres gjennom opprettelse av brukerråd og representasjon på gruppenivå, brukerundersøkelser eller gjennom systematikk omkring planlagte samtykkevurderinger. Plikten til systematisk brukermedvirkning kommer til uttrykk i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten (§§ 7d) og 8e)

Praksis:

Statsforvalteren har mottatt en del muntlige henvendelser og noen klagesaker mens pandemien har vart. Vi arrangerte et åpent webinar den 19.03.2021 der de nye retningslinjene ble presentert, sammen med en oppfordring til å se på egne rutiner/prosedyrer rundt besøk i sykehjem.

Vi har nylig gjort en uformell ringerunde som viser at en del kommuner fremdeles praktiserer relativt strenge besøksregler, men nå til dels av hensyn til de ansatte ved sykehjemmene.

Det er ulikt om og i hvilken grad ansatte på sykehjem har blitt vaksinert. Vi har oppfordret kommunene til å kun vaksinere «kritisk helsepersonell». Ansatte ved sykehjem er normalt ikke i den kategorien, men det er likevel mange kommuner som har valgt å vaksinere ansatte ved sykehjem. Personell bør inntil videre beskytte seg ved bruk av beskyttelsesutstyr. I sykehus er det munnbindpåbud.

Det som går igjen er at døren er låst og at man har faste besøkstider, og noen har booking-system der besøk må bestilles/avtales på forhånd. Noen har en begrensning på antall «nærkontakter», dvs. hvem som kan komme på besøk. Hvis beboeren har stor familie, vil dette i visse tilfeller avskjære barnebarn fra å ha kontakt med besteforeldre.

Det er naturlig å holde oversikt over hvem som kommer, men det er ingen plikt for besøkende til å avgi slike opplysninger, jf retningslinjene fra FHI. Man må fortsatt holde 1 meters avstand og følge generelle smittevernråd.

Oppdatering av besøksordningene:

Statsforvalteren ser at det kan være lokale forhold ved både bygninger og smittetrykk i kommunen som tilsier at ikke alle sykehjem har de samme reglene. Vi kan ikke pålegge kommunene en felles ordning eller at det skal være likt over alt, men vi har en klar forventning om at besøksordningene rtilpasses situasjonen.

Besøkskontrollen skal ikke primært være til beskyttelse for ansatte. Beboerne har rett til å motta besøk uten unødvendige begrensninger. Begrensningene må ut fra en helhetsvurdering fremstå

som nødvendige, og brukerorganisasjoner og pårørenderepresentanter bør trekkes inn i dette arbeidet.

Med hilsen

Anne Sofie Syvertsen (e.f.)
fylkeslege

Lasse Svenstrup Andersen
seniorrådgiver
Helse- og sosialavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Mottakere:

Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Sirdal kommune	Tonstad	4440	TONSTAD
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Bygland kommune	Kommunehuset	4745	BYGLAND
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Gjerstad kommune	Gjerstadveien 1335	4980	GJERSTAD
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Lindesnes kommune	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Iveland kommune	Frikstadveien 20	4724	IVELAND
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Froland kommune	Frolandsveien 995	4820	FROLAND
Valle kommune	Postboks 4	4746	VALLE
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Arendal kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Evje og Hornnes kommune	Kasernevegen 19	4735	EVJE
Bykle kommune	Sarvsvegen 14	4754	BYKLE
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Vegårshei kommune	Molandsveien 11	4985	VEGÅRSHEI
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND